

Opphevelse av Kragerø kommunes forskrift av 1988 med telteforbud

Bakgrunn

Det vises til kommunens oversendte melding om vedtak til fylkesmannen, 21.10. 2013 med ønske om å oppheve forskriften for offentlige friluftsområder i Kragerøskjærgården med telteforbud, og med ønske om at forslag til adferdsregler utarbeidet av styret for skjærgårdstjenesten i 2010 skulle benyttes som informasjon, men ikke som egen forskrift. Saken ble ikke videre behandlet av fylkesmannen og så vidt vites, heller ikke etterspurt av kommunen. Kjent status for kommunens behandling pr. dato: Forbereder forskrift med adferdsregler og høring.

Henvendelsens anliggende

Denne henvendelsen til Kragerø kommune fra Jomfruland Vel (JV), støttet av Jomfruland Hytteeierforening (JHF), er en henstilling til fortsatt å bevare friluftsområdenes varierte og attraktive naturgrunnlag på Jomfruland, uforstyrret av telt og telteiv. Bevaring av uforstyrret natur ved telteforbud har vært sikret sammenhengende i mer enn 40 år uten konflikter.

Telteforbud er en forutsetning for fortsatt å sikre allmennheten uforstyrret natur og retten til den fremste av alle friluftslivsaktiviteter; naturopplevelser ved ferdsel til fots, i samsvar med friluftslovens formål i § 1 og dens anvendelse.

Spørsmålet som stilles, er om bevaring av uforstyrret natur skal fortsette -- eller ikke -- for nåværende og kommende generasjoner. Svaret på dette bestemmer forbud, eller telting.

Hvis kommunen svarer nei til fortsatt bevaring av uforstyrret natur som hittil, mener JV og JHF at det er nødvendig med en klar begrunnelse, spesielt sett i lys av kommunens ansvar og oppgaver gitt i lovens § 22 og at områdene er statlig sikrede. Begrunnelse i forhold til dette innspill vil være nødvendig for nærmiljøets og den øvrige delen av allmennhetens forståelse.

Dette gjelder de 4 statlig sikrede friluftsområdene Saltsteinsbukta, Saltstein, Tårntjenna og Skagerrakstrand, hvorav de 3 første er deler av et sammenhengende sti-nett for ferdsel til fots.

JV betraktninger

- Ved å inkludere Jomfruland i vedtaket av 2013 om generell opphevelse av telteforbudet for Kragerøskjærgården uten å vurdere konsekvensene for brukerne av områdene, ses utredningen bak vedtaket som feil. Dessuten er rådmannens vurdering at forskriften Pkt.4 med telteforbud er ivaretatt av lovens § 9, med 2-døgns regelen, motstridende og feil.
- Årsaken til manglende konsekvens-utredning kan være manglende kjennskap til hvor mulige plasser for telting på friluftsområdene er og behovet for uforstyrret natur i forhold til brukere og friluftslovens formål. Dette ville vært unngått hvis lokalsamfunnet, som sterkt berørt av vedtaket, hadde blitt gjort kjent med saken og derved kunne gitt nødvendig tilbakemelding
- Jomfruland må skilles fra den øvrige del av Kragerøskjærgården for å opprettholde telteforbudet på øyas egne premisser.
- Det er campingplasser og gode muligheter for overnatting og innkvartering på Jomfruland.
- Det er nødvendig at vedtak avgjøres ved fornyet kommunal behandling, slik at det er dagens administrasjon og politikere som er ansvarlig for prosess og bestemmelser, i forkant av høring. JVs foreliggende henvendelse, støttet av JHV, bør kunne gi underlaget.
- Hvis interpellasjonen «Privatiserende telteforbud», kommunestyret 13.juni 2013 1/13 ligger som initiativet bak vedtaket konkludert 17.10.2013, vil utelatelse av Jomfruland i forskriften for opphevelse være mulig innenfor rammen av interpellasjonen, ved lovlig skilting av telteforbud.

Jomfruland Vels tilnærming

Jomfruland Vel har for egen del tatt utgangspunkt i at synsing og meningsbrytning som konkluderes ved hjelp av avstemning ikke er formålstjenlig, og derfor uaktuelt.

JV forholder seg kun til faktabasert informasjon. Frilftsloven med tilhørende Rundskriv og Miljødirektoratets veiledere betraktes som retningsgivende og tilslutt, bestemmende for de forhold som behandles. Et gjeldende lovverk betraktes som uegnet for generell høring, og må konkluderes i forkant.

Opprettholdelse av teltforbud på statlig sikrede friluftsområder på Jomfruland

- *Områdene Saltsteinbukta, Saltstein, Tårntjenna og Skagerrakstrand*

Kartutsnitt som viser sti-nett og koter i terrenget med inntegnet minimums avstand til hus og bebodde hytter for telting er vedlagt.

Kartutsnittene viser plassene hvor telting kunne være mulig på disse områdene i forhold til minimum avstandsgrense til beboelse, men vil fortrenge ferdsel til fots og bruk av stier, gi slettvis slitasje, samt forstyrre naturen, og være ødeleggende for naturopplevelser.

Til forskjell fra de øvrige øyer og skjær i Kragerøskjærgården, har Jomfruland et lokalsamfunn med fast beboelse, et stort antall hytteeiere, tusenvis av dagsbesøkende i sommerhalvåret, campingplasser og båthavner.

Konkluderende betraktning er at Jomfruland må skilles fra den øvrige delen av Kragerøskjærgården for å opprettholde nødvendig teltforbud på øyas egne premisser, uavhengig av generelle bestemmelser for hele Kragerøskjærgården.

Anvendelse av frilftsloven på Jomfruland

Telting på de samme områdene som gir muligheter for naturopplevelser vil være til utilbørlig ulempe for ferdsel til fots og ødeleggende for naturopplevelser.

Underlaget for å bevare teltforbudet, og dermed muligheten for å opprettholde naturopplevelser på Jomfrulands friluftsområder, ligger i lovens *formålsbestemmelse §1 og anvendelse av § 9, andre ledd, første punktum.*

§ 1. (Lovens formål)

«Formålet med denne loven er å verne friluftslivets naturgrunnlag og sikre allmennhetens rett til ferdsel, opphold mv. i naturen, slik at muligheten til å utøve friluftsliv som en helsefremmende, trivselskapene og miljøvennlig fritidsaktivitet bevares og fremmes.»

Opplevelse av Jomfrulands varierte natur og omfattende fugleliv ved ferdsel til fots er den enkleste og fremste frilftsaktiviteten til «å utøve friluftsliv som en helsefremmende, trivselskapende og miljøvennlig fritidsaktivitet», i samsvar med frilftsloven formål, fremmet i § 1. Teltforbud verner naturgrunnlaget fra flekkvis slitasje og sikrer bevarelse av frilftsaktiviteten og allmennhetens rett til den foreliggende aktiviteten.

§ 9. (Rasting og telting) andre ledd, første punktum.

«I utmark må plass som nevnt i foregående ledd (rasting, solbad, overnatting eller liknende) ikke tas til utilbørlig fortrenghet eller ulempe for andre.»

Telt vil i seg selv være en forstyrrelse av naturen og til utilbørlig fortrenghet for ferdsel til fots og bruk av sti-nett. I denne sammenheng kan telt ha samme effekt som uønskede installasjoner i naturen og inngrep i landskapet. I tillegg utvides ulempen ved samtidig å gi uro og til syne teltlivets mange faser, som stadige teltslagninger og oppbrudd styrt av 2-døgns regelen for opphold, samt andre faste aktiviteter som tilberedning av måltider.

Konsekvens

Områder med telting lar seg ikke kombinere med naturopplevelser ved ferdsel til fots. Telting må forbyes for at frilftslovens formål skal følges helt og fullt. Målet er å ivareta allmennhetens rett til aktiviteten og å ivareta nærmiljøets tilgang til naturopplevelser for kommende generasjoner, slik Miljødirektoratets direktør Ellen Hambro fremhever i sin blogg «Miljøblikk»

Lovhjemmel

Anvendelse av friluftslovens formålsparagraf - § 1

Fra Ot.prp. nr. 27 (1995–96):

«Grunnen til at det foreslås en egen formålsparagraf i friluftsloven er et ønske om å få nedfelt i loven de viktige og grunnleggende prinsipper for friluftslivet i Norge. Paragrafen er ment å skulle danne bakgrunn for anvendelse og tolking av friluftsloven i praksis.»

Anvendelse av forskrift med hjemmel i § 15

JVs forståelse ved anvendelse av forskrift for regulering av adferd og aktiviteter med hjemmel i §15, er at forskriften er mer styrt direkte av kommunens forvaltningsskjønn innenfor rammene av friluftsloven og direktoratets rundskriv for kommune og fylkesmann.

Videre har JV forstått at i dag må «forskriftshjemmelen i tillegg tolkes i lys av friluftslovens formålsbestemmelse i §1, som var ny i 1996.» Sitat * Dette er kommunens ansvar, men JVs foreliggende innspill gir grunnlag for rett bruk av formålsbestemmelsen.

Forholdet til andre lover § 19.

Utøvelse av allemannsretten etter denne lov gjelder med de begrensninger som følger av annen lovgivning eller av forskrifter gitt i medhold av lov.

Kommunens arbeidsoppgaver § 22 – Statens Rundskriv Nr: T-3/07 - Fra 9.2

Av § 22 framgår det at de enkelte forvaltningsorganer som angitt i § 21 (Kommunen, fylkesmannen og andre) skal utføre de *oppgaver som direkte er tillagt dem etter friluftsloven.*

De enkelte friluftslivsorganene har et ansvar *utover det som følger direkte av bestemmelsene i friluftsloven* ved at de har et generelt ansvar for å fremme *allmennhetens* friluftslivsinteresser. I tillegg er det presisert at de skal arbeide for å fremme friluftslivsformål *innen sitt område*, dessuten oppgaver i tilknytning til arbeidet med sikring og forvaltning av offentlige friluftsområder.

Naturmangfoldsloven – (samsvar med friluftsloven)

Fra § 1 (formål) - økologiske prosesser tas vare på ved bærekraftig bruk og vern, også slik at den gir grunnlag for menneskenes virksomhet, kultur, *helse og trivsel, nå og i fremtiden*

Fra § 35 (nasjonalparker) - verneforskriften skal verne landskapet mot aktiviteter som kan skade formålet med vernet, og *sikre en uforstyrret opplevelse av naturen.* Ferdsel til fots i samsvar med friluftslovens regler er tillatt.

Forvaltning av statlig sikrede friluftslivsområder. Miljødirektoratet, Håndbok 30-2011 - Fra 4.18:

Telting i statlig sikrede friluftslivsområder vil normalt være tillatt etter friluftsloven. På områder hvor telting medfører spesielle slitasjeproblemer, eller *problemer for andre brukere* av området, kan det være *aktuelt å forby telting.*

Rundskriv Nr: T-3/07 Fra 7.5: *Mer inngripende restriksjoner kan være begrensninger eller forbud mot telting. Forbud mot visse aktiviteter der det er et problem vil også kunne være aktuelt. Reglene må tilpasses lokale forhold og behov.*

Jomfruland 15. august 2018

Ruth Ellegård

Sign.

Leder

Jomfruland Vel

Thomas Vogth-Eriksen

Sign.

Leder

Jomfruland Hytteeierforening

Per Larsen

Sign.

Saksutreder/kontaktperson

Jomfruland Vel

Kopi: Rådmann